

PREVENIREA BOLILOR PROFESIONALE

International
Labour
Organization

**Ziua Internațională a Securității
și Sănătății în Muncă
28 aprilie 2013**

**Material elaborat de Organizația Internațională a Muncii (OIM- en.ILO),
tradus și adaptat de Inspecția Muncii**

PREZENTARE

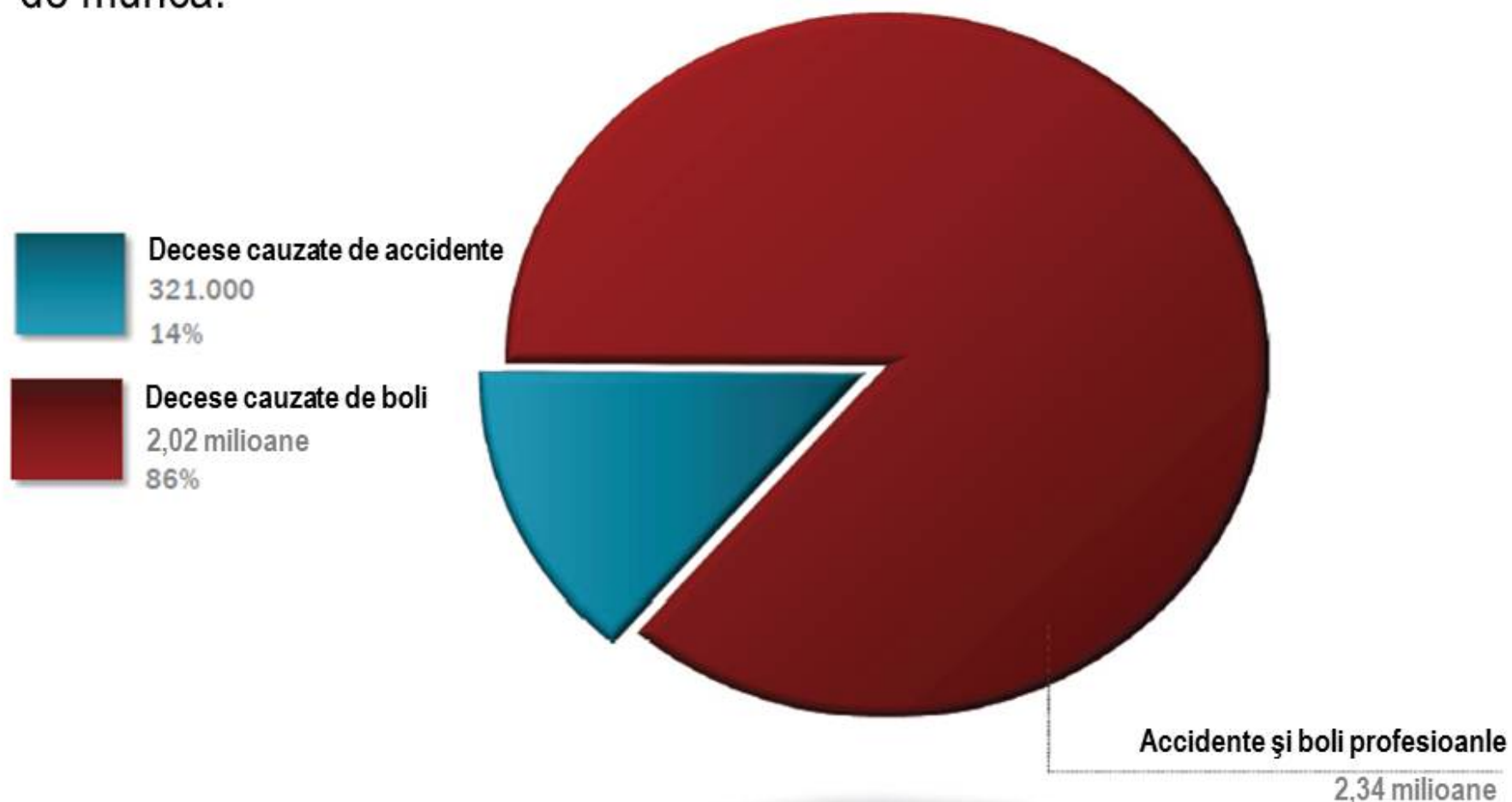
- **Epidemii ascunse: o imagine de ansamblu**

- **Evaluarea nevoii de baze de date mai bune, privind bolile profesionale**

- **Etape pentru prevenirea bolilor profesionale**

- **Recomandări ale OIM pentru prevenirea bolilor profesionale**

Conform estimărilor facute de Organizația Internațională a Muncii (OIM) din cele 2.340.000 decese profesionale înregistrate în fiecare an în întreaga lume, numai 321.000 sunt cauzate de accidente de muncă, restul de 2.020.000 decese fiind cauzate de diferite tipuri de boli profesionale legate de condițiile de muncă.

Epidemii ascunse: o imagine de ansamblu

Pneumoconiozele

- La nivel mondial, milioane de lucrători continuă să fie în pericol de pneumoconioze ca urmare a expunerii la silice, cărbune, azbest.
- Pneumoconiozele au perioade lungi de latență și pot exista și avansa de multe ori nediate diagnosticate și nedecarate.
- Bolile asociate pneumoconiozelor (boală pulmonară obstructivă cronică, TBC, cancer) pot fi de multe ori cauza unor invalidități și/sau decese.

Epidemii ascunse: o imagine de ansamblu

Boli legate de expunerea la azbest

- Bolile legate de expunerea la azbest (BLEA) includ azbestoza, cancerul pulmonar și mezoteliomul.
- În general, BLEA se dezvoltă după o perioadă de latență cuprinsă între 10 și 40 de ani de la expunerea inițială.
- La nivel mondial, în ciuda interdicțiilor privind utilizarea azbestului, circa 2 milioane de tone de azbest continuă să fie produse în fiecare an.
- Estimările din Franța, Germania, Italia, Olanda, Elveția și Marea Britanie arată o cifră cumulativă de aproximativ 200.000 de decese cauzate de mezoteliom și se apreciază că în perioada 1995-2029 acestea să crească.

Epidemii ascunse: o imagine de ansamblu

Riscuri emergente și noi provocări

- La nivel mondial, riscurile tradiționale (de exemplu, cele legate de expunerea la azbest) continuă să reprezinte un tribut greu asupra sănătății lucrătorilor.
- Schimbările tehnologice, sociale și organizatorice la locul de muncă, ca urmare a globalizării rapide, sunt însoțite de apariția unor riscuri noi și emergente ce constituie noi provocări pentru activitățile de prevenire.
- Forme noi de boli profesionale, cum ar fi afecțiunile musculo-scheletice și mentale, sunt în creștere în lipsa unor măsuri adecvate de prevenire, de protecție și de control a riscurilor.

Epidemii ascunse: o imagine de ansamblu

Afecțiunile musculo-scheletice (AMS)

- În 2005 AMS, inclusiv sindromul de tunel carpian, au reprezentat 59% din toate bolile recunoscute înregistrate de Statisticile Europene privind bolile profesionale.
- Comisia Europeană raportează că AMS reprezintă cauza pentru cel mai mare număr de absențe înregistrate (aprox. 49,9% din totalul absențelor de mai mult de trei zile) și pentru cazurile de incapacitate permanentă de muncă înregistrate (aprox. 60%)
- În Republica Coreea, AMS au crescut brusc de la 1.634 cazuri în 2001 la 5.502 cazuri în 2010.
- În 2010, Argentina a raportat 22.013 de cazuri de boli profesionale, din care AMS sunt cele mai frecvente.

Epidemii ascunse: o imagine de ansamblu

Stresul legat de muncă

- La nivel mondial, riscurile psihosociale și stresul legate de muncă sunt considerate ca probleme de mare interes.
- Stresul a fost legat și de afecțiunile musculo-scheletice, cardiovasculare și digestive.
- În încercarea de a face față stresului legat de muncă lucrătorii pot recurge uneori la comportamente nesănătoase (de exemplu, consumul de alcool, consumul de droguri etc.).
- Criza economică a condus, la nivel mondial, la o creștere a stresului, anxietății, depresiei și a altor tulburări mentale, aducând uneori oamenii la manifestări extreme de suicid.

Evaluarea nevoii de baze de date mai bune, privind bolile profesionale

De ce sunt importante bazele de date/ statisticile

- Existența, la nivel național și mondial, a unor baze de date mai bune constituie fundamentul pentru elaborarea unor strategii de prevenire eficiente.
- Bazele de date privind accidentele de muncă și bolile profesionale sunt obținute, în principal, prin trei canale:
 1. Raportări ale angajatorilor către Inspectia Muncii;
 2. Informații de la asiguratorul pentru accidente de muncă și boli profesionale;
 3. Informații de la medicii de medicina muncii.
- Cu toate acestea, la nivel global, mai mult de jumătate din țări, nu furnizează statistici pentru bolile profesionale.

Evaluarea nevoii de baze de date mai bune, privind bolile profesionale

Provocări în colectarea datelor

- Multe țări în curs de dezvoltare nu dispun de cunoștințe specifice și experiență pentru diagnosticarea, recunoașterea și raportarea bolilor profesionale (medici instruiți, lista de boli profesionale, linii directoare pentru criteriile de diagnostic, de recunoaștere și de compensare) .
- În mai multe țări, lucrătorii din IMM-uri și economia informală au tendința de a fi în afara sistemelor naționale în domeniul SSM .
- La nivel mondial, intensificarea fluxurilor de migrație, îmbătrânirea forței de muncă și creșterea numărului de persoane angajate cu muncă temporară, complică monitorizarea și înregistrarea bolilor profesionale.
- Cele mai multe boli profesionale sunt greu de identificat din cauza perioadelor lungi de latență lor (de exemplu: cancerul profesional).

Etape pentru prevenirea bolilor profesionale

Pentru a aborda în mod eficient prevenirea bolilor profesionale este necesar ca la nivelul sistemelor naționale de securitate și sănătate în muncă ale țărilor membre ale OIM:

- să se consolideze capacitatea de recunoaștere și de raportare a bolilor profesionale și să se elaboreze cadrul legislativ aferent.
- să se îmbunătățească mecanismele de colectare și analiză a datelor despre bolile profesionale.
- să se îmbunătățească colaborarea dintre instituțiile de securitate socială și de SSM pentru a consolida sistemele de compensare.
- să se îmbunătățească capacitatea serviciilor de sănătate în muncă pentru supravegherea medicală și monitorizarea mediului de lucru.
- să se actualizeze listele naționale de boli profesionale, utilizând lista OIM ca referință.
- să se consolideze dialogul social între guverne, angajatori și lucrători și între organizațiile acestora.

Etape pentru prevenirea bolilor profesionale

Rolul angajatorilor și lucrătorilor, la nivel mondial

- Participarea activă a organizațiilor angajatorilor și lucrătorilor este esențială pentru dezvoltarea politicilor naționale care vizează prevenirea bolilor profesionale.
- Angajatorii au datoria de a preveni bolile profesionale prin luarea unor măsuri de prevenire și protecție adecvate, bazate pe identificarea pericolelor și evaluarea riscurilor profesionale, precum și prin supravegherea stării de sănătate a lucrătorilor.
- Lucrătorii au dreptul de a fi implicați în elaborarea, supravegherea și punerea în aplicare a politicilor și programelor de prevenire.

Etape pentru prevenirea bolilor profesionale

Acțiuni ale Organizației Internaționale a Muncii (OIM)

- Promovarea ratificării și implementării convențiilor OIM referitoare la securitatea și sănătatea în muncă.
- Consolidarea cooperării cu alte instituții (de exemplu OMS, ISSA, ICOH) pentru prevenirea bolilor profesionale.
- Sprijinirea eforturilor statelor membre ale OIM pentru consolidarea capacității lor de prevenire și recunoaștere a bolilor profesionale.
- Încurajarea schimbului de bune practici la nivel național și internațional.

Recomandări ale OIM pentru prevenirea bolilor profesionale

La nivel mondial este necesară o nouă abordare a prevenirii care să se concentreze și pe bolile profesionale și nu doar pe leziuni/vătămări corporale. Această nouă abordare trebuie să sublinieze faptul că:

- Bolile profesionale nu pot fi neglijate, doar pentru faptul că problema este greu de abordat.
- Recunoașterea, prevenirea și tratarea bolilor profesionale, precum și îmbunătățirea sistemelor de înregistrare și de notificare, trebuie să constituie o prioritate în toate statele membre OIM.
- Sporirea/ intensificarea programelor naționale de securitate și sănătate în muncă este esențială, atât pentru sănătatea lucrătorilor, cât și pentru societatea în care aceștia trăiesc.